

Alcoholoxidatie

Onderzoeksvraag

Wat gebeurt er met de paars gekleurde propan-1-ol, propan-2-ol en t-butanol bij de oxidatie?

Hypothese

- Er treedt een kleursverandering op bij alle stoffen.
- Er treedt een kleursverandering op bij bepaalde stoffen.
- Er treedt geen kleursverandering op.

Benodigdheden

1) Materiaal

- Bekerglas 50 ml
- 3 petrischaaltjes
- 3 pasteurpipetten

2) Producten

- KMnO_4 (0,006 mol/l) & NaOH (1mol/l)
- Propan-1-ol & propan-2-ol & t-butanol

3) Berekeningen oplossingen

- NaOH (1mol/l)
 $\text{NaOH } 40 \frac{\text{g}}{\text{mol}} \cdot 1 \frac{\text{mol}}{\text{l}} = 40 \frac{\text{g}}{\text{l}}$
- KMnO_4 (0,006 mol/l)
 $\text{KMnO}_4 158 \frac{\text{g}}{\text{mol}} \cdot 0,006 \frac{\text{mol}}{\text{l}} = 0,948 \frac{\text{g}}{\text{l}}$

Veiligheidsetiketten

Kaliumpermanganaat	
KMnO_4 0,006 mol/l	
	CAS 7722-64-7

Natriumhydroxide	
NaOH 1 mol/l	
	CAS 1310-73-2
Gevaar	
H 314	
P 280.1+3-301+330+331-305+351+338	

Gebruik in secundaire klas via COS brochure

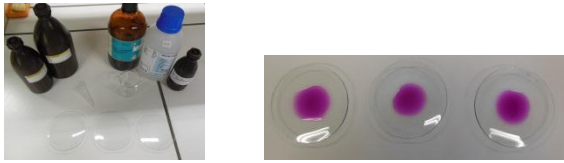
De formule van **kaliumpermanganaat** is KMnO_4 .

Deze stof mag men gebruiken vanaf de 1ste graad in demonstratieproeven. De leerlingen met of zonder toegepaste chemie mogen deze stoffen gebruiken vanaf 2ste graad tijdens laboratoriumoefeningen.

De formule van **natriumhydroxide** is NaOH.

Deze stof, met concentratie tussen 2% en 5%, mag men gebruiken vanaf de 1ste graad in demonstratieproeven. De leerlingen met of zonder toegepaste chemie mogen deze stoffen gebruiken vanaf 2ste graad tijdens laboratoriumoefeningen.

Proefopstelling: foto

Uitvoering

Breng in een bekersglas 10ml KMnO_4 -oplossing met 10 ml en verdeel het mengsel over de petrischaaltjes. Breng in elk van de drie delen 5-10 druppels.

Waarnemingen: foto resultaat

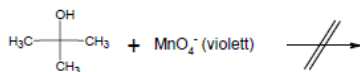
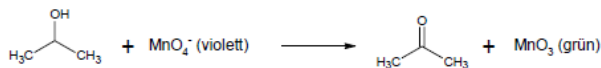

Bij toevoeging van propan-1-ol en propan-2-ol treedt ontkleuring van paars tot groen en voor propan-1-ol tot bruin. Met t-butanol gebeurt niets.

Besluit + optredende reacties

Propan-1-ol wordt geoxideerd door permanganaat tot propanal en tot propionzuur.
Propan-2-ol oxideert tot aceton. Het permanganaat gaat naar het groene MnO_4^{2-} en tot MnO_2 .
Tertiair butanol ondergaat geen oxidatie.

Oxidierbaarheid primärer, sekundärer und tertiärer Alkohole

Tips bij uitvoeren van de proef

/

Koppeling lesonderwerp leerplan

Dit kan je koppelen aan het lesonderwerp alcoholen aangezien propan-1-ol, propan-2-ol en t-butanol een alcohol is.

Deze proef kan men gebruiken bij het onderwerp 'organische stoffen'.

Bronnen/filmfragmenten

http://www.chids.de/dachs/experimente/005oxidierbarkeit_prim_sek_ter_alkohole.pdf